

Advies nr 35/2011 van 21 december 2011

Betreft: vermelding van de identiteit van een klokkenluider in interne communicatie via e-mail en in de notulen van de vergadering van de raad van bestuur (CO-A-2011-045)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verslag van de heer Willem Debeuckelaere, Voorzitter;

Brengt op 21 december 2011 het volgend advies uit:

I. Context en voorwerp van de klacht

1. Op 26 juni 2010 werd bij de Commissie een klacht ingediend tegen een overheidsinstantie (hierna de werkgever), wegens een vermeende schending van de WVP.
2. De klager stelde dat hij in de loop van mei 2008 het statuut van klokkenluider verkreeg¹ in verband met onregelmatigheden die hij het jaar voordien reeds had aangekaart bij zijn werkgever. Hiervan werd melding gemaakt op de daaropvolgende vergadering van de raad van bestuur in juni 2008, als gevolg waarvan de klager bij naam vermeld wordt in de notulen. De klager geeft aan dat de notulen van de raad van bestuur door alle personeelsleden geraadpleegd kunnen worden en in het kader van de openbaarheid van bestuur ook door derden opgevraagd kunnen worden. De werkgever betwist voorgaande feiten niet.
3. Verder stelt de klager dat zijn identiteit als klokkenluider binnen de administratie ruchtbaar gemaakt wordt door communicatie via e-mail. De directeur-generaal richtte begin juli 2008 een e-mail aan de gewestelijke directeurs waarin hij er op aandringt om de nodige maatregelen te nemen zodat de door klager gemelde onregelmatigheden zich niet meer herhalen. Een kopie van dit bericht werd verzonden aan de voorzitter van de raad van bestuur en de voorzitter van het Auditcomité (eveneens lid van de raad van bestuur), beiden betrokken bij het onderzoek gevoerd op vraag van de Vlaamse ombudsman.
4. De werkgever bevestigt het bestaan van voormelde e-mail en verdedigt zich als volgt:

"Nadat [de administratie] kennis kreeg van mogelijke onregelmatigheden [...], werden de betrokken diensten daarvan op de hoogte gebracht, uiteraard enkel en alleen met de bedoeling om hen te wijzen op hun verplichting de bestaande procedures desbetreffend strikt na te leven. De personeelsleden die werden aangeschreven, hadden te maken met de [...] problematiek."

"Aangezien het bestaan van de klokkenluideractiviteiten van de heer [X] algemeen geweten was, zeker in diens eigen werkkring in de provinciale directie [...], gebeurde het vernoemen van zijn naam louter te goeder trouw."

"De heer [Y], voorzitter van de raad van bestuur, en mevrouw [Z], lid van de raad van bestuur en voorzitter van het [...] auditcomité (en dus geen exteme bestemming), kregen om evidente redenen een afschrift van de kwestieuze mail."

Het komt mij voor dat dit geen inbreuk betekent op de privacy van de heer [X] aangezien deze personen ook werden betrokken in het klokkenluideronderzoek [...]."

---

¹ Art. 17bis van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse ombudsdienst (hierna het ombudsdecreet).

5. Vervolgens stelt de klager dat bovenstaande e-mail door één van de gewestelijke directeurs doorgestuurd werd aan een aantal personen, waarna de e-mail een eigen leven ging leiden en zelfs op bepaalde diensten werd voorgelezen. Uiteindelijk zouden vrijwel alle personeelsleden kennis gekregen hebben van de e-mail in kwestie. De werkgever ontkent dat anderen werden aangeschreven, en ontkent dat alle personeelsleden een kopie kregen, zonder verder in detail te treden.
6. De juiste omvang van de verspreiding van voormelde e-mail maakt het voorwerp uit van betwisting tussen de partijen. Aangezien dit aspect weinig toevoegt aan het onbetwiste feit van de naamsvermelding in de notulen van de raad van bestuur én de interne toegankelijkheid van deze notulen, gaat de Commissie niet verder in op de al dan niet verdere verspreiding van de e-mail.
7. De Voorzitter van de Commissie heeft in onderhavig geschil geprobeerd om een minnelijke schikking te bewerkstelligen. Zijn voorstel werd evenwel niet aanvaard door één van de partijen. Bijgevolg is het dossier aan de Commissie voorgelegd (cf. artikel 31 van het Huishoudelijk Reglement).

II. Beoordeling van de ontvankelijkheid

8. De klacht is gericht tegen de werkgever. De stukken in het dossier tonen aan dat gegevens met betrekking tot de klager verwerkt werden en dat de werkgever het doel en de middelen voor de verwerking bepaalde.
9. Gelet op deze vaststellingen, oordeelt de Commissie dat de werkgever de enige verantwoordelijke voor de kwestieuze gegevensverwerking was en zij verklaart dan ook de klacht ontvankelijk.

III. Beoordeling van de gegrondheid

A. Standpunt van de Commissie

10. De werkgever werd geconfronteerd met een klacht tegen interne onregelmatigheden. Voor de verwerking van persoonsgegevens die hiermee verband houden kan hij zich beroepen op zijn gerechtvaardigd belangen (cf. art. 5, f WVP), in eerste instantie het belang om zich te verdedigen in rechte.
11. De werkgever moest evenwel rekening houden met de belangen en de fundamentele rechten en vrijheden van de klager, wanneer deze zwaarder doorwegen. Zo had de werkgever de noodzaak

en de proportionaliteit (cf. art. 4 WVP) moeten nagaan vooraleer de naam van de klager te vermelden in de initiële e-mail van de directeur-generaal en bij de rapportering aan de raad van bestuur. Uit de stukken blijkt onvoldoende dat deze afweging gemaakt werd.

12. In de normale gang van zaken kan intern gerapporteerd worden over het feit dat personeelsleden de hun toegewezen taken uitvoeren (bijvoorbeeld wanneer een boekhouder bepaalde onregelmatigheden vaststelt in de boekhouding). Het ombudsdecreet legt geen discretieverplichting op aan de administratie waartegen een klokkenluider melding maakt bij de Vlaamse Ombudsman. Discretie is aangewezen, zonder evenwel steeds voorrang te krijgen op de normale werking van de dienst.
13. Uit het voorgaande blijkt dat de werkgever de nodige maatregelen dient te nemen om in de toekomst het evenwicht tussen enerzijds zijn belangen en die van de klokkenluider te vrijwaren.

B. Aanbevelingen ten aanzien van de werkgever

14. De Commissie beveelt ten aanzien van de werkgever aan om de volgende acties te ondernemen:
  - de werkgever stelt interne richtlijnen op die discretie voorschrijven bij elke vorm van communicatie die de identiteit van een klokkenluider kan onthullen, minstens gedurende de looptijd van het onderzoek door de Vlaamse ombudsman en eventueel gedurende de volledige looptijd van de bescherming. Bijvoorbeeld zou in e-mailverkeer in beginsel enkel gesproken mogen worden over 'de klokkenluider'.
  - de werkgever stelt interne richtlijnen op wat betreft de rapportering aan de raad van bestuur inzake klokkenluiders, net als voor de wijze van verspreiding van de notulen naderhand.
  - de werkgever vervangt de notulen van de raad van bestuur van juni 2008 die intern beschikbaar zijn voor alle personeelsleden door een geanonymiseerde versie. Een integrale versie van de notulen kan uiteraard in het archief bewaard worden, voor zover de toegang hiertoe beperkt blijft tot bevoegden. Hetzelfde geldt voor notulen van andere vergaderingen van de raad van bestuur die de identiteit van de klokkenluider zouden vermelden, minstens voor vergaderingen gehouden gedurende de looptijd van het onderzoek door de Vlaamse ombudsman en eventueel gedurende de volledige looptijd van de bescherming.

- Indien externen op grond van de openbaarheid van bestuur een kopie van de notulen van juni 2008 opvragen, stelt de werkgever ook de geanonimiseerde versie ter beschikking (gedeeltelijke openbaarmaking ter vrijwaring van de persoonlijke levenssfeer²). Hetzelfde geldt voor notulen van andere vergaderingen van de raad van bestuur van de werkgever die de identiteit van de klokkenluider vermelden.

**OM DEZE REDENEN,
is de Commissie van oordeel dat**

- 1° de klacht tegen de werkgever in beginsel gegrond is; zij verzoekt om de nodige maatregelen te nemen (zie de aanbevelingen in randnummer 14) om herhaling in de toekomst te vermijden;
- 2° er voor de kwestieuze verwerking een wettelijke grondslag kan gevonden worden in artikel 5 f) WVP voor zover het belangenevenwicht gerespecteerd wordt;

Beslist de Commissie dat onderhavig advies zal worden meegedeeld aan:

- de klager;
- de werkgever;
- de Minister van Justitie, overeenkomstig artikel 31, § 5, WVP.

Voor de Administrateur m.v.,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere

---

² Art. 9 van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur.